

ชื่อแผนงาน แผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาภัยจากภัยแล้ง
หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักงานเขตสัมพันธวงศ์
ประจำปีงบประมาณ ปี พ.ศ.๒๕๖๕

๑. สถานการณ์ทั่วไป

ด้วยในช่วงเดือนธันวาคมถึงเดือนพฤษภาคมของทุกปี ลักษณะสภาพอากาศของประเทศไทย โดยทั่วไปจะเกิดความแห้งแล้ง และมีอากาศร้อนจัดเกือบทุกพื้นที่ จากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและสภาวะโลกร้อน ส่งผลให้ประเทศไทยต้องประสบปัญหาภัยแล้งอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะพื้นที่เขตชั้นนอกของกรุงเทพมหานครที่น้ำประปา ยังเข้าไม่ถึงก็จะประสบปัญหาภัยแล้ง ทำให้ขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และน้ำเพื่อทำการเกษตร รวมทั้งปัญหาน้ำเค็ม เนื่องจากน้ำทะเลหนุน ตลอดจนปัญหาไฟไหม้หญ้าซึ่งสร้างความเสียหายต่อพืชผลทางการเกษตรและปศุสัตว์ ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของประชาชนและสภาวะแวดล้อมโดยรวม กรุงเทพมหานครในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีภารกิจหน้าที่ในการดูแลและร่วมเข้าแก้ปัญหาให้ประชาชน

ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมการป้องกันและบรรเทาภัยที่อาจเกิดขึ้น จึงต้องจัดทำแผนปฏิบัติการ การป้องกันและบรรเทาภัยจากภัยแล้งของกรุงเทพมหานคร เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทาง ในการเตรียมความพร้อมและปฏิบัติงานร่วมกันอย่างบูรณาการ ช่วยบรรเทาความเสียหายหรือลดความสูญเสีย ที่อาจเกิดจากภัยแล้ง

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อกำหนดมาตรการ แนวทาง และหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานกรุงเทพมหานคร ที่เกี่ยวข้อง และองค์กรเครือข่ายทุกภาคส่วนในการป้องกันและบรรเทาผลกระทบต่อนิเวศและทรัพย์สินของ ประชาชนที่เกิดจากภัยแล้ง ตั้งแต่ขั้นเตรียมการก่อนเกิดภัยแล้ง ขณะเกิดภัยแล้ง และภายหลังจากสิ้นสุดภัยแล้ง

๒.๒ เพื่อให้การดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถ ฟื้นฟูให้กลับสู่สภาวะปกติโดยเร็วที่สุด

๓. นิยามศัพท์

ภัยแล้ง หมายถึง ภัยที่เกิดจากการขาดแคลนน้ำในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งเป็นเวลานาน จนก่อให้เกิด ความแห้งแล้ง และส่งผลกระทบต่อชุมชน สังคม และระบบเศรษฐกิจโดยรวม

ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ หมายถึง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

รองผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ หมายถึง ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ผู้อำนวยการกลาง หมายถึง อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร หมายถึง ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

รองผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร หมายถึง ปลัดกรุงเทพมหานคร

ผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร หมายถึง ผู้อำนวยการเขต

ผู้บัญชาการเหตุการณ์ หมายถึง ผู้มีอำนาจในการบัญชาการในพื้นที่เกิดเหตุ อำนาจการ สั่งการ ตลอดจนควบคุมภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย หรือได้รับมอบหมาย

อาสาสมัคร หมายถึง อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)

เจ้าพนักงาน หมายถึง ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยใน พื้นที่ต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

๔. ระดับความรุนแรง และการจัดการสาธารณภัย

การปฏิบัติตามระบบบัญชาการเหตุการณ์ โดยรวมอำนาจสั่งการแบบรวมศูนย์ เรียกว่า “Single Common” เพื่อแก้ปัญหาความซ้ำซ้อนและความล่าช้าในการปฏิบัติ โดยมีผู้บัญชาการเหตุการณ์ (Incident commander) ในแต่ละระดับความรุนแรงของสาธารณภัย เป็นผู้อำนวยการสูงสุดและมียศกรับผิดชอบในการแก้ไขเหตุการณ์ ดังนี้

ระดับ	การจัดการสาธารณภัย	ผู้มีอำนาจตามกฎหมาย	องค์กรรับผิดชอบ
๑	สาธารณภัยขนาดเล็ก	ผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร (ผู้อำนวยการเขต) เข้าควบคุมสถานการณ์	กองอำนาจการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยสำนักงานเขต (กอปภ.สนข.)
๒	สาธารณภัยขนาดกลาง	ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร (ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร) เข้าควบคุมสถานการณ์	กองอำนาจการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยกรุงเทพมหานคร (กอปภ.กทม.)
๓	สาธารณภัยขนาดใหญ่	ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ (รัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย) เข้าควบคุมสถานการณ์	กองบัญชาการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.)
๔	สาธารณภัยขนาดร้ายแรง อย่างยิ่ง	นายกรัฐมนตรี หรือ รองนายกรัฐมนตรี ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เข้าควบคุมสถานการณ์	กองบัญชาการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.)

๕. แนวทางการดำเนินงาน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมและปฏิบัติงานร่วมกันแบบบูรณาการระหว่างฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีเป้าหมายและแนวทาง ดังนี้

๕.๑ เป้าหมาย

๕.๑.๑ เพื่อทราบปริมาณน้ำในคู คลอง และแหล่งน้ำ โดยประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักการระบายน้ำกรุงเทพมหานคร กรมชลประทาน กรมทรัพยากรธรณี เป็นต้น

๕.๑.๒ มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนประชาชน และกิจกรรมต่าง ๆ อันเนื่องมาจากการขาดแคลนน้ำจากภัยแล้ง โดยการจัดหาแหล่งน้ำให้ผู้ประสบภัย สนับสนุนเครื่องอุปโภค บริโภค ยารักษาโรค และปัจจัยอื่นที่จำเป็น เพื่อลดระดับความรุนแรงของภัยแล้ง

๕.๑.๓ รณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับภัยแล้ง และมีความตระหนักต่อการใช้น้ำอย่างมีคุณค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด

๕.๑.๔ เตรียมความพร้อมด้านกำลังเจ้าหน้าที่ ยานพาหนะสำหรับใช้บรรทุกน้ำ ภาชนะเก็บน้ำ เครื่องสูบน้ำ ประปาหมู่บ้าน บ่อน้ำตื้น บ่อน้ำบาดาล และประตูระบายน้ำ ให้พร้อมรองรับสถานการณ์ภัยแล้ง

๕.๑.๕ ป้องกันและแก้ไขปัญหาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากภัยแล้ง เช่น การขาดแคลนน้ำอุปโภค บริโภค น้ำเพื่อทำการเกษตร ปัญหาน้ำเค็ม ไฟไหม้หญ้าและไฟไหม้อาคาร ถนนทรุดตัว โรคระบาด เป็นต้น

๕.๒ แนวทางการปฏิบัติ

กิจกรรม	ฝ่ายที่รับผิดชอบ	ข้อมูลที่ควรจัด
๑. ก่อนเกิดเหตุ		
๑) จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาภัยแล้งสำนักงานเขต เพื่อประสานหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดมาตรการ และแนวทางในการแก้ปัญหาภัยแล้ง	- ฝ่ายปกครอง	- รายงานผลการศึกษา/ข้อมูลภัยแล้งในปีที่ผ่านมา - ผลกระทบภัยแล้ง - บัญชีพื้นที่เสี่ยง
๒) เตรียมจัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ป้องกันและบรรเทาภัยจากภัยแล้ง พร้อมจัดทำรายงานสถานการณ์ภัยแล้งให้ผู้บริหารกรุงเทพมหานครรับทราบ	- ฝ่ายปกครอง	- เตรียมจัดทำคำสั่งจัดตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหากลุ่มภัยแล้ง - การจัดตั้งศูนย์ฯ
๓) ติดตามสถานการณ์ภัยแล้ง เพื่อเตรียมการให้ความช่วยเหลือประชาชนได้ทันต่อเหตุการณ์	- ฝ่ายปกครอง	- ติดตามข้อมูล/ผลกระทบที่ได้รับ
๔) ประสานการประปานครหลวงเพื่อขอรับการสนับสนุนน้ำประปาเพื่อใช้ในการอุปโภค บริโภค โดยไม่คิดมูลค่า เพื่อแจกจ่ายประชาชนที่ประสบความเดือดร้อน	- ฝ่ายปกครอง - ฝ่ายโยธา - ฝ่ายรักษาฯ	- ข้อมูลการประปาพื้นที่/ผู้ประสานงาน/เบอร์โทรศัพท์
๕) จัดเตรียมกำลังเจ้าหน้าที่ อาสาสมัคร วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องจักร เพื่อสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ประสบปัญหาภัยแล้ง ตามที่สำนักงานเขต หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร้องขอ	- ฝ่ายปกครอง - ฝ่ายโยธา - ฝ่ายรักษาฯ - เทศกิจ	- บัญชีเจ้าหน้าที่/อาสาสมัคร - บัญชีรถบรรทุกน้ำ - เครื่องจักร และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ
๖) ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบถึงปัญหาภัยแล้งที่จะเกิดขึ้น จัดทำประกาศแจ้งเตือนประชาชน เพื่อเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ภัยแล้ง และเตรียมการสำรองน้ำ ให้คำแนะนำให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย ผ่านช่องทางสื่อต่างๆ	- ฝ่ายปกครอง - ฝ่ายพัฒนาชุมชนฯ	- ข้อมูลผลกระทบที่อาจได้รับ - คู่มือประชาสัมพันธ์
๗) เตรียมยารักษาโรค เวชภัณฑ์ และบุคลากรทางการแพทย์ พร้อมอุปกรณ์ รถพยาบาลฉุกเฉิน ให้พร้อมปฏิบัติงานตลอดเวลา พร้อมแจ้งเตือนประชาชนถึงโรคระบาดที่อาจเกิดขึ้นในช่วงฤดูร้อน	- ฝ่ายสิ่งแวดล้อมฯ	- บัญชียารักษาโรค - คำสั่งอยู่เวรการปฏิบัติงาน
๘) เตรียมความพร้อมด้านงบประมาณ เพื่อสนับสนุนภารกิจบรรเทาความเดือดร้อนแก่ผู้ประสบภัยจัดหาสิ่งของในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยน้ำมันเชื้อเพลิง ตลอดจนค่าใช้จ่ายตามภารกิจของหน่วยงานตามความจำเป็น	- ฝ่ายการคลัง	- เตรียมข้อมูลเพื่อของบการสนับสนุนงบประมาณ

กิจกรรม	ฝ่ายที่รับผิดชอบ	ข้อมูลที่ต้องจัด
๑. ก่อนเกิดเหตุ		
๙) สำรวจจุดเสี่ยงที่อาจจะเกิดไฟไหม้หรือ กองขยะในพื้นที่เขต พร้อมสำรวจแหล่งน้ำและหัวจ่าย น้ำดับเพลิง(ประปาหัวแดง) หากพบว่าไม่สามารถใช้ งานได้ให้ประสานสำนักงานประปาพื้นที่ทำการ ซ่อมแซมจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาภัยแล้ง สำนักงานเขต เพื่อประสานหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดมาตรการ และแนวทางในการแก้ปัญหาภัยแล้ง	- ฝ่ายปกครอง - ฝ่ายโยธา - ฝ่ายเทคนิค	- บัญชีจุดเสี่ยงจากอัคคีภัย - บัญชีแหล่งน้ำ/หัวจ่ายน้ำ ดับเพลิง
๒. ขณะเกิดภัย (ภาวะฉุกเฉิน)		
กิจกรรม	ฝ่ายที่รับผิดชอบ	ข้อมูลที่ต้องจัด
๑) จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์สำนักงานเขต เพื่อกำหนดจุดจ่ายน้ำดื่ม น้ำใช้ และบริหารจัดการน้ำ เพื่อการอุปโภค บริโภค ตลอดจนเครื่องมือและอุปกรณ์ ต่าง ๆ ที่จำเป็น	- ฝ่ายปกครอง	- บัญชีรายชื่อผู้ปฏิบัติงาน - ข้อมูลตามภารกิจในการ ป้องกันและแก้ไขปัญหา ภัยแล้ง
๒) สนับสนุนกำลังเจ้าหน้าที่ พร้อมรถบรรทุก น้ำ เพื่อแจกจ่ายให้แก่ประชาชนผู้ประสบภัยแล้ง	- ฝ่ายปกครอง - ฝ่ายโยธา - ฝ่ายรักษา	- บัญชีรายชื่อผู้ปฏิบัติงาน - ข้อมูลตามภารกิจในการ ป้องกันและแก้ไขปัญหา ภัยแล้ง
๓) สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ เพื่อการให้ความช่วยเหลือประชาชน ผู้ประสบภัยแล้ง เช่น - ถังบรรจุน้ำดื่ม - เครื่องสูบน้ำ - ซ่อมแซมถนนที่ทรุดตัวจากภัยแล้ง	- ฝ่ายปกครอง - ฝ่ายโยธา - ฝ่ายรักษา	- บัญชีรายชื่อผู้ปฏิบัติงาน - ข้อมูลตามภารกิจในการ ป้องกันและแก้ไขปัญหา ภัยแล้ง
๔) สนับสนุนยารักษาโรค เวชภัณฑ์ และให้ การรักษาพยาบาลแก่ผู้ประสบภัยจากโรคระบาด ในหน้าแล้ง รวมทั้งช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากอัคคีภัย นำส่งผู้ป่วยไปยังโรงพยาบาล	- ฝ่ายสิ่งแวดล้อมฯ	- บัญชีรายชื่อผู้ปฏิบัติงาน - ข้อมูลตามภารกิจในการ ป้องกันและแก้ไขปัญหา ภัยแล้ง
๕) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และให้ ความช่วยเหลือประชาชนตามที่ร้องขอ	- ฝ่ายปกครอง	- บัญชีรายชื่อผู้ปฏิบัติงาน - ข้อมูลตามภารกิจในการ ป้องกันและแก้ไขปัญหา ภัยแล้ง
๓. หลังเกิดภัย		
กิจกรรม	ฝ่ายที่รับผิดชอบ	ข้อมูลที่ต้องจัด
๑) สำรวจและประเมินความเสียหายจาก ปัญหาภัยแล้งในเขตพื้นที่ พร้อมทั้งสรุปรวบรวมข้อมูล การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย แจ้งสำนักป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยเพื่อดำเนินการต่อไป	- ฝ่ายปกครอง	- บัญชีรายชื่อผู้ประสบภัย - บัญชีทรัพย์สินที่เสียหาย พร้อมมูลค่าความเสียหาย

๓. หลังเกิดภัย		
กิจกรรม	ฝ่ายที่รับผิดชอบ	ข้อมูลที่ต้องจัด
๒) สรุปบทเรียน (Lesson learning) โดยการรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลสถิติการเกิดปัญหาภัยแล้งในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการ พร้อมรายงานผลการดำเนินการป้องกันและบรรเทาภัย ให้ผู้บริหารกรุงเทพมหานครทราบต่อไป	- ฝ่ายปกครอง	- สถิติความเสียหาย

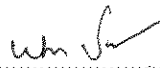
๖. ระบบสื่อสารในภาวะฉุกเฉิน

จัดตั้งศูนย์สื่อสาร และจัดให้มีระบบสื่อสารหลัก ระบบสื่อสารรอง และระบบสื่อสารอื่นๆ ที่จำเป็นให้ใช้งานได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ให้สามารถเชื่อมโยงระบบสื่อสารดังกล่าวกับหน่วยงานอื่นได้ปกติโดยเร็ว ทั่วทุกพื้นที่

แนวทางปฏิบัติ	หน่วยงานหลัก
คลื่นวิทยุสื่อสารในภาวะฉุกเฉินระบบ VHF ผ่านข่ายเสวภา	วางระบบสื่อสารในภาวะฉุกเฉิน - เทศกิจ

๗. การสิ้นสุดภารกิจของศูนย์บัญชาการเหตุการณ์สำนักงานเขตสัมพันธวงศ์

เมื่อสถานการณ์ยุติลง ให้ฝ่ายปกครองทบทวน วิเคราะห์ข้อมูล ประเมินผลจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อถอดบทเรียนการแก้ไขปัญหา พร้อมจัดทำรายงานสรุปนำเสนอผู้บริหารกรุงเทพมหานคร และรายงานให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทราบ ต่อไป

ลงชื่อ..........ผู้เสนอแผน
(นางสาวพรทิพย์ จันทกล้า)
(.....เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการพิเศษ.....)
หัวหน้าฝ่ายปกครอง สำนักงานเขตสัมพันธวงศ์

ลงชื่อ..........ผู้อนุมัติแผน
(นางสาวอาทิตย์ โชคกิจมนัสชัย)
(.....ผู้อำนวยการเขตสัมพันธวงศ์.....)